

A SZÁMVEVŐSZÉK TEVÉKENYSÉGE

DR. KOVÁCS ÁRPÁD előadása a BME Energetikai Szakkollégiumában

Az eddigi előadásokon résztvevő hallgatók nem a szokásos gépész és villamosmérnöki témákat kifejtő előadáson vehettek részt, hanem a pénzügyek világáról kaphattak ízelítőt. Az előadó Dr. Kovács Árpád volt, aki az Állami Számvevőszék elnöki beosztása mellett még számos tisztséget is betölt.

Az előadásból kiderült, hogy elszámoltatásra és számvitelre utaló iratokat a királyi kamarák irataiban is találtak, a legrégebbi 1528-ból származik.

Az 1848-as forradalom parlamenti rendszerének részévé vált a pénzügyi ellenőrzés elve.

A kiegyezést követően pedig kialakult az önálló magyar államháztartás és szükségessé vált működésének pénzügyi ellenőrzése.

A '80-as években felgyorsult társadalmi és politikai változások miatt előtérbe került a végrehajtó hatalom folyamatos elszámoltatásának igénye, így 1989 októberében létrejött az Állami Számvevőszék (ÁSZ).

Az ÁSZ az állami ellenőrzés legfőbb intézménye, amely tehát a közpénzek és közvagyon hasznosítását ellenőrzi. Figyeli a nemzetközi (pl.: Tsunami katasztrófa sújtotta területekre szánt) segélyek mozgását is hiszen ezeknek általában 90%-a nem jut el az érintettekhez.

A Számvevőszék elnökei és munkatársai politikai tevékenységet nem fejthetnek ki és ezt különböző összeférhetetlenségi előírásokkal biztosítják. A közel 500 fős munkatársak kétharmada felsőfokú végzettséggel rendelkezik.

Az Országgyűlésnek és a törvényeknek alávetett Számvevőszéket a 12 évre megválasztott elnök képviseli és irányítja. Az elnök tartozik felelősséggel a jelentések helytállóságáért, valamint gondoskodik a hatályos jogrendben foglalt kötelezettségek teljesítéséről.

A főtitkár és főigazgatók irányítják az ÁSZ igazgatóságainak munkáját.

Az ellenőrzéseket az Államháztartás Központi Szintjét Ellenőrző Igazgatóság valamint az Önkormányzati és Területi Ellenőrzési Igazgatóság végzi.

E két igazgatóság állandó ellenőrzési kapacitással rendelkezik a központi kormányzat és a helyi önkormányzatok közpénz és közvagyon felhasználásának ellenőrzésére.

Az ellenőrzések döntően metodikai és egyéb szakkérdései mellett-saját, illetőleg garantált kutatások útján- a számvevőszéki ellenőrzés közegeire határt gyakorló, a pénzügyi rendszert a köz és versenyszféra működését befolyásoló makrogazdasági összefüggésekkel is foglalkozik.

A Számvevőszék törvényi kötelezettségei-több évi átlagban-ellenőrzési kapacitásának 60%-át lekötik, mindemellett kiemelt stratégiai célja, törekvése, hogy lehetőség szerint a társadalmi és gazdasági szempontból fontos és időszzerű kérdésekre, a jelentősebb pénzügyi kockázatokat hordozó területekre, folyamatokra összpontosítsa erejét.

Stratégiai céljának a hazai pénzügyi ellenőrzési kultúra fejlesztésének előmozdítását tűzte ki.

Tevékenysége hatásfokának eredményessége nagymértékben függ az Országgyűlés figyelmétől, a (pénzügyi) kormányzat és az ellenőrzöttek partnerségétől.

A pénzügyek és a mögöttük lévő tartalom világának szemléltetésére jó példa lehet egy 90'-es években történt tragédia. Amikor is egy kecskeméti repülő bement egy MIG-29-es manővere rosszul sült el és a földbe csapódott.

Az eset mögött az előadó szerint az a tény állhatott, hogy olyan gyakorlatot kezdett meg a pilóta, melyet papíron tökéletesen tudott, ám a gyakorlat hiányában nem tudta kivitelezni a műveletet.